

Spor Eğitimi Alan Üniversite Öğrencilerinin Sosyalleşme Düzeylerinin Demografik Değişkenlere Göre İncelenmesi*

Kader KEKLİK^{1*}, Hasan Aykut KARABOĞA², Recep KÜRKCÜ³

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı spor eğitimi alan üniversite öğrencilerinin sosyalleşme düzeylerinin temel demografik değişkenler açısından incelenmesidir.

Yöntem: Araştırmanın örneklemi 2021-2022 eğitim öğretim yılında 5 farklı ilde yer alan devlet üniversitelerinin (Amasya, Tokat, Samsun, Kastamonu, Zonguldak) Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören 184 kadın ve 332 erkek öğrenciden oluşmuştur. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından oluşturulan "Kişisel Bilgi Formu" ve sosyalleşme düzeylerinin belirlenmesinde, Şahan (2007) tarafından geliştirilen "Spor ve Sosyalleşme Ölçeği" nin "Sosyalleşme Boyutundan" yararlanılmıştır. Verilerin analizinde parametrik testlerden t-testi ve ANOVA kullanılmıştır. Parametrik testlerin kullanımının uygun olmadığı durumlarda ise parametrik testlerin alternatifi olan Mann Whitney U ve Kruskal-Wallis testlerinden yararlanılmıştır.

Bulgular: Araştırma sonucunda öğrencilerin cinsiyet, öğrenim gördükleri üniversite ve bölüm seçimi ile ilgili tercihleri bakımından sosyalleşme düzeylerinde istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç: Çalışma, elde edilen bulgular neticesinde gelecekte spor bilimleri alanında yapılacak araştırmalara kaynak teşkil edecektir.

Anahtar Kelimeler: Sosyalleşme, Spor Bilimleri, Sosyalleşme Düzeyi

ABSTRACT

Examination of the Socialization Level of Sports Education University Students According to Demographic Variables

Purpose: The purpose of this study is to examine the socialization levels of sports education students in terms of basic demographic variables.

Method: The sample of the research consisted of 184 female and 332 male students who were enrolled in the Faculty of Sport Sciences at universities in five different provinces (Amasya, Tokat, Samsun, Kastamonu, Zonguldak) during the 2021-2022 academic year. The researchers used a "Personal Information Form" to collect data and the "Socialization Dimension" of the "Sports and Socialization Scale" developed by Şahan (2007) to measure socialization levels. Parametric tests such as t-test and ANOVA were used to analyze the data. Non-parametric tests such as Mann Whitney U and Kruskal-Wallis tests were used as alternatives to parametric tests when appropriate.

Results: The research found statistically significant differences in socialization levels of students based on gender, university, and department choice.

Conclusion: The findings of this study can serve as a foundation for future research in the field of sports sciences.

Keywords: Socialization, Sport Science, Socialization Levels

^{1*} Sorumlu Yazar: Amasya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Amasya/TÜRKİYE. ORCID: 0000-0001-6058-6996, keklkkader9@gmail.com

² Amasya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Amasya/TÜRKİYE. ORCID: 0000-0001-8877-3267, h.aykut.karaboga@amasya.edu.tr

³ Amasya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Amasya/TÜRKİYE. ORCID: 0000-0003-2508-5701, recep.kurkcu@amasya.edu.tr

* Bu çalışma Yazar Kader KEKLİK'in yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

GİRİŞ

Sosyalleşme kavramı birçok farklı araştırmacı tarafından tanımlanan çok yönlü bir kavramdır (Adamoniené ve Astromskiené, 2015; Giddens, 2000; Guhin ve ark., 2021; Hesjedal, 2022; Huang ve ark., 2019; Kenyon ve McPherson, 1974; Kuczynski ve De Mol, 2015; Moreland ve Levine, 1982). Bir topluluğun üyesi olarak sosyalleşen kişilerin sosyal ilişkilerine daha rahat uyum sağladıkları bilinmektedir (Khohanazarova, 2022). Bu yönüyle toplumsal normlar, kişisel beklentiler, toplumsal kısıtlamalar ve özerklik duygusu insanların sosyalleşmeye olan tepkileridir (Templin ve Richards, 2014). Görüldüğü gibi sosyalleşme başlı başına bir süreçtir ve bu sürecin yürütülebilmesini sağlayan spor gibi çeşitli unsurlar vardır. Sosyalleşmenin bireylerin toplumda var olmaları için gerekli olan bilgileri, becerileri, değerleri, normları, istenen tutum ve davranışları biriktirdikleri karmaşık bir süreç olduğu göz önüne alındığında, sporun sosyalleşmeye katkısı daha net anlaşılacaktır (Baciu ve Baciu, 2015).

Spor ve sportif faaliyetler günümüz endüstriyel toplumunun hayatında önemli bir yer edinmiştir (Rahmati ve ark., 2018). Spor hem bütün toplumlar için önem arz eden sosyal bir kurum (Frey ve Eitzen, 1991) hem de tarihler boyunca insanları bir araya getiren önemli bir etkinliktir (Schulenkorf, 2012). Bu sebeple devletler toplumsal kaynaşmayı sağlamak, bireyleri zararlı alışkanlıklardan korumak ve boş zamanların sağlıklı şekilde değerlendirilmesini sağlamak için spor eğitimlerine büyük yatırımlar yapmaktadır (Alpay, 2021). Humphrey (1993) yaptığı araştırmada sportif faaliyetlere katılım gösteren bireylerin daha yüksek sosyal ilişkiler, akademik başarıya ve sosyal kontrole sahip olduklarını bildirmektedir.

Sporla sosyalleşmenin ilk adımı olan eğitim, kişilerin birçok yönden gelişimine pozitif katkı sağlayan bir süreçtir (Silvas ve Maior, 2014). Kişiler bu süreçte içinde buldukları toplumsal yapıya uyum sağlamayı öğrenirler. Bu yönüyle spor ortamları sosyal öğrenmenin gerçekleştiği ortamlardandır (Ağkurt, 2018). Ancak sağlıklı bir spor ortamının oluşturulması için bu alanda eğitim almış olan profesyonellere ve eğiticilere ihtiyaç vardır.

Spor profesyonellerinin ve eğiticilerinin yetiştirilmesinin sağlayan spor bilimleri, yapılan yatırımlarla günden güne büyümekte ve gelişmektedir (Guo ve Li, 2017). Spor bilimleri alanında spor fizyolojisi, spor anatomisi, sağlıklı yaşam eğitimi ve spor psikolojisi gibi birçok farklı uzmanlık alanı yer almaktadır (Saracaloğlu, 2005) Tüm bu alanlar büyük bir hızla gelişim göstererek bireysel ve toplumsal fayda sağlamaktadır. Ancak belirtilen alanların katkısının benimsenmesi ve faydalarının topluma gösterilmesi gerekmektedir. Bunun için en

büyük görev beden eğitimi ve spor alanı ile ilgili spor öğretmenleri, spor yöneticileri, antrenörler ve rekreasyon uzmanları yetiştiren kurumlara düşmektedir. Kurumlar uzmanlık alanlarını hem kendileri iyice özümsemeli hem de öğrencilerine en iyi şekilde öğreterek ve toplumun bilinçlenmesini sağlamak için bilimsel ve sosyal çalışmalarına hız vermelidir (Göksel ve Yıldız, 2021). Çünkü özellikle beden eğitimi grup etkinlikleriyle kazanılan sosyal deneyim, sosyal sorunların çözümünde oldukça faydalıdır (Sadeghi ve Einoky, 2021). Spor öğretmenlerinin ve eğitimcilerinin sosyalleşmesi, öğretme ve öğrenme uygulamaları üzerinde önemli bir etkiye sahiptir (O'Leary, 2019). Cranmer (2017)'in yaptığı araştırma sonuçlarına göre ise özellikle, yardımcı antrenörler ve takım arkadaşlarıyla yapılan paylaşımlar, öğrenci-sporcuların sosyalleşme sürecinde önemli bir paya sahiptir.

Bütün bu bilgiler ışığında öğrenim gördükleri alanlarda uygulama, etkinlik ve organizasyonların sık olması, bireysel ve takım halinde spor yapılan antrenman ortamları ve müsabakalar spor eğitimi alan üniversite öğrencilerinin antrenör, takım arkadaşları, spor yöneticileri ve rakip takım oyuncularını gibi kişilerle sürekli iletişim halinde olmalarından dolayı sosyalleşme yetilerinin etkili bir şekilde gelişmiş olması beklenmektedir. Ancak çeşitli kişisel ve çevresel faktörlerin etkisi ile öğrencilerin sosyalleşme becerileri farklılaşabilmektedir.

Bu araştırma ile spor bilimleri alanında eğitim alan üniversite öğrencilerinin sosyalleşme düzeylerinin temel demografik değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla ilgili alt amaçlar şöyledir:

- Spor eğitimi alan üniversite öğrencilerinin sosyalleşme düzeyleri bireysel değişkenlere göre (cinsiyet, yaş, ortalama, bölüm seçimi, spor branşı, spor dışında ilgi alanı ve kitap okuma sıklığı) istatistiksel açıdan anlamlı farklılık göstermekte midir?
- Spor eğitimi alan üniversite öğrencilerinin sosyalleşme düzeyleri öğrenim gördükleri üniversite ile ilgili değişkenlere göre (üniversite, bölüm, sınıf) istatistiksel açıdan anlamlı farklılık göstermekte midir?
- Spor eğitimi alan üniversite öğrencilerinin sosyalleşme düzeyleri ailevi değişkenlere göre (kardeş sayısı, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu, anne mesleği, baba mesleği, ikametgâh) istatistiksel açıdan anlamlı farklılık göstermekte midir?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Belirlenen amaç ve alt amaçlar doğrultusunda çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli, mevcut durumla ilgili hipotezleri test etmek veya sorulara yanıt bulmak amacıyla gözlem, anket, görüşme, ölçme araçları gibi bilgiler edinerek veri toplayan araştırma modeli olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2005).

Araştırma Grubu

Araştırmada hipotezlerini test etmek için gereken en düşük örneklem büyüklüğünü belirlemek amacıyla G*Power 3.1.9.7 (Faul ve ark., 2007) ile güç analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda $\alpha = 0,05$ anlamlılık kriterinde %80 güce göre orta düzeyde bir etkiyi ($d = 0.25$) saptamak için gereken örneklem büyüklüğünün 231 kişi olduğu görülmüştür.

Araştırmanın örneklemini 5 farklı devlet üniversitesinde (Amasya Üniversitesi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Samsun Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi, Kastamonu Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi BESYO) öğrenim gören 184 kadın, 332 erkek öğrenciden oluşmuştur. Bu nedenle, elde edilen örneklem büyüklüğü ($n = 516$) hipotezleri test etmek için yeterlidir.

Veri Toplama Araçları

Üniversite öğrencilerinin sosyalleşme düzeylerinin belirlenmesinde, Şahan (2007) tarafından geliştirilen “Spor ve Sosyalleşme Ölçeği”nin “Sosyalleşme Boyutundan” yararlanılmıştır. Ölçekte yer alan sosyalleşme boyutu, 34 sorudan oluşmaktadır. Soruların hazırlanmasında 5’li likert tipi sorular kullanılmıştır (1= kesinlikle katılmıyorum, 2= katılmıyorum, 3= kararsızım, 4= katılıyorum, 5= tamamen katılıyorum). Araştırmacılar ölçeğin geliştirilme sürecinde birçok farklı ölçek ve envanterden (kişisel bilgi formu, kendini tanımlama envanteri, sosyal karşılaştırma ölçeği, sosyal tanıma anketi, Hacettepe kişilik envanteri, sosyotropi otonomi ölçeği) yararlanmışlardır. Yapılan çalışmada Şahan (2007) sosyalleşme ölçeğinin güvenilirliğini 0,77 olarak hesaplamıştır.

Kişisel Bilgi Formu ise araştırmanın çalışma grubunda yer alan üniversite öğrencilerinin demografik bilgilerine (cinsiyet, yaş, öğrenim gördükleri üniversite, bölüm, sınıf düzeyi, kardeş sayısı, anne eğitim düzeyi, baba eğitim düzeyi, anne meslek, baba meslek, ikamet ettikleri yer, not ortalaması, bölüm seçimi ile ilgili tercihleri, spor branşı, spor dışındaki ilgi alanları, kitap okuma sıklığı) ulaşmak amacıyla oluşturulmuştur.

Çalışma başlamadan önce, Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Etik Kurulu'ndan etik kurul onayı alınmıştır (Sayı: E-30640013-108.01-32051). Araştırma verilerinin toplanmasına yönelik olarak, uygulamanın yapılacağı Amasya Üniversitesi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Samsun On Dokuz Mayıs Üniversitesi, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi ve Kastamonu Üniversitesinden ölçek uygulama izni alınmıştır.

Araştırmada katılımcılara uygulanan, Kişisel Bilgi Formu ve Sosyalleşme Ölçeği öncesinde, uygulama prosedürü araştırmacı tarafından üniversite öğrencilerine ayrıntılı olarak açıklanmıştır. Katılımcılara bilgilendirmenin ardından çalışmada gönüllü olarak yer alan katılımcılara sırasıyla, kişisel bilgi formu ve sosyalleşme ölçeği dağıtılarak eksiksiz olarak doldurmaları istenmiştir.

Son aşamada doldurulan anketler, birer birer incelenerek, eksik, hatalı ve gelişigüzel doldurulan anketler, değerlendirmeye alınmadan çalışmadan çıkarılmıştır.

Verilerin Analizi

Parametrik ve parametrik olmayan testlerin kullanıldığı bu çalışmada parametrik testlerden t-testi ile ANOVA kullanılmıştır. Ancak parametrik testlerin kullanımının uygun olmadığı durumlarda ise parametrik testlerin alternatifi olan Mann Whitney U ve Kruskal-Wallis testlerinden yararlanılmıştır.

Parametrik testlerin kullanımı için ilk olarak verilerin normallikleri incelenmelidir. Bunun için öncelikle çarpıklık ve basıklık değerleri dikkate alınmıştır. Buna göre çarpıklık ve basıklık katsayılarının ∓ 2 olmasının normal dağılıma işaret etmektedir (Field, 2013). Bu çalışmada sosyalleşme puanlarının çarpıklık katsayısı -0,335 ve basıklık katsayısı ise -0,201 olarak bulunmuştur. Verilerin analizinde parametrik testlerinden yararlanılabileceği görülmektedir. Ancak varsayımların sağlanmadığı durumlarda karşılaştırmalar için parametrik olmayan testlerden yararlanılmıştır.

Sınırlılıklar

- Bu araştırma Karadeniz Bölgesinde yer alan 5 farklı üniversite ile sınırlandırılmıştır.
- Araştırma, üniversite öğrencilerinin "Sosyalleşme Ölçeği" sonuçları ve araştırmacıların hazırlamış olduğu kişisel bilgi formuna verilen cevaplar ile sınırlıdır.
- Araştırmanın uygulanması 2021-2022 eğitim ve öğretim yılı içerisinde gerçekleştirilmiş ve bununla sınırlandırılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilecek olan verilerin analizi kullanılan istatistiksel yöntemler ile sınırlıdır.

BULGULAR

Spor eğitimi alan üniversite öğrencilerinin cinsiyet, yaş, öğrenim gördükleri üniversite, bölüm, sınıf düzeyi, kardeş sayısı, anne eğitim düzeyi, baba eğitim düzeyi, anne meslek, baba meslek, ikamet ettikleri yer, not ortalaması, bölüm seçimi ile ilgili tercihleri, spor branşı, spor dışındaki ilgi alanları, kitap okuma sıklığı değişkenlerine göre sosyalleşme düzeylerinden elde edilen bulgular aşağıda tablolar halinde verilmiştir.

Tablo 1. Sosyalleşme Ölçeğinin Faktör Analizi Sonuçları

Soru	Faktör Değeri
SO3	0,512
SO5	0,509
SO6	0,618
SO7	0,495
SO10	0,592
SO11	0,617
SO12	0,651
SO13	0,501
SO14	0,502
SO15	0,451
SO16	0,458
SO19	0,581
SO21	0,477
SO24	0,504
SO25	0,730
SO26	0,698
SO27	0,619
SO29	0,644
SO30	0,622
SO31	0,734
SO32	0,736
SO33	0,699
SO34	0,629

Not: Temel Bileşenler Faktör analizi yöntemi kullanılmıştır.
KMO=0,937; Bartlett Test= 4838,949***($p<0,001$)

Yapılan faktör analizi neticesinde tek faktörden oluşan yapının korunduğu görülmüştür. Örneklem yeterliliğinin test edildiği Kaiser-Meyer-Olkin Örneklem Yeterliliği testine göre eldeki örneklemin faktör analizi için yeterli düzeyde olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca faktör analizine uygunluğun Bartlett testi ile sınanması gerekmektedir (Hair ve ark., 2010; Field, 2013). Elde edilen sonuca göre kullanılan örneklemin faktör analizine uygun olduğu görülmektedir ($p<0,001$). Sonuçlar incelendiğinde ölçekte yer alan sorulardan 1, 2, 4, 8, 9, 17, 18, 20, 22, 23, 28 numaralı sorular düşük communality değerleri ve faktör yükleri nedeniyle analizden çıkarılmıştır. Elde edilen ölçeğin toplam varyans açıklayıcılığı %35,687 olarak hesaplanmıştır. Buradan elde edilen değerler için ölçeklerin ortalama değerleri alınmış ve hipotezler ortalama değerler üzerinden karşılaştırılmıştır.

Analizlerde ölçüm tutarlılığının sağlanması için Cronbach'ın Alfa Katsayısı kullanılmıştır. Bu katsayının 0,70'den büyük olması (Tabachnic ve Fidell, 2012) ölçüm tutarlılığının sağlandığını ve güvenilir bir ölçek ile analizlerin gerçekleştirildiğini göstermektedir. Yapılan analiz sonucunda sosyalleşme ölçeğinin Cronbach Alfa değeri 0,858 olarak hesaplandığından ölçeğin ölçüm tutarlılığının sağlandığı görülmektedir.

Tablo 2. Bireysel Değişkenlere Göre Sosyalleşme Düzeylerinin Karşılaştırılması

#	Hipotez	Grup	N	Ortalama	SD	Test İstatistiği	P	Etki Büyüklüğü																																																																																																														
H1	Cinsiyet	Kadın	184	4.015	0.418	3,314	<0.001	0,305																																																																																																														
		Erkek	332	3.879	0.461				H2	Yaş	20'den az	220	3.940	0.445	2,811	0,422	0,005	20-22 arası	209	3.915	0.441	22-24 arası	62	3.880	0.481	24'ten fazla	25	4.037	0.507	H3	Ortalama	72'den az	145	3.870	0.459	6,897	0,075	0,01	72 ile 83 arası	253	3.960	0.433	83 ile 90 arası	98	3.948	0.485	H4	Bölümü isteyerek mi seçtiniz	90'dan fazla	20	3.826	0.410	2,198	0,028	0,435	Evet	489	3.938	0.445	H5	Spor Branşı	Hayır	27	3.742	0.523	0,032	0,975	0,003	Bireysel	326	3.928	0.425	H6	İlgi Alanı	Takım	190	3.927	0.494	0,551	0,698	0,005	Kitap – Dergi	83	3.991	0.440	Müzik	184	3.904	0.421	Sinema	113	3.911	0.469	Tiyatro	46	3.943	0.501	H7	Kitap Okuma Sıklığı	Diğer	90	3.929	0.473	1,18	0,31	0,005	Hiç	60	3.878	0.500	Nadiren	346	3.918	0.447			Sıklıkla	110
H2	Yaş	20'den az	220	3.940	0.445	2,811	0,422	0,005																																																																																																														
		20-22 arası	209	3.915	0.441																																																																																																																	
		22-24 arası	62	3.880	0.481																																																																																																																	
		24'ten fazla	25	4.037	0.507																																																																																																																	
H3	Ortalama	72'den az	145	3.870	0.459	6,897	0,075	0,01																																																																																																														
		72 ile 83 arası	253	3.960	0.433																																																																																																																	
		83 ile 90 arası	98	3.948	0.485																																																																																																																	
H4	Bölümü isteyerek mi seçtiniz	90'dan fazla	20	3.826	0.410	2,198	0,028	0,435																																																																																																														
		Evet	489	3.938	0.445																																																																																																																	
H5	Spor Branşı	Hayır	27	3.742	0.523	0,032	0,975	0,003																																																																																																														
		Bireysel	326	3.928	0.425																																																																																																																	
H6	İlgi Alanı	Takım	190	3.927	0.494	0,551	0,698	0,005																																																																																																														
		Kitap – Dergi	83	3.991	0.440																																																																																																																	
		Müzik	184	3.904	0.421																																																																																																																	
		Sinema	113	3.911	0.469																																																																																																																	
		Tiyatro	46	3.943	0.501																																																																																																																	
H7	Kitap Okuma Sıklığı	Diğer	90	3.929	0.473	1,18	0,31	0,005																																																																																																														
		Hiç	60	3.878	0.500																																																																																																																	
		Nadiren	346	3.918	0.447																																																																																																																	
		Sıklıkla	110	3.983	0.432																																																																																																																	

Bireysel değişkenlere göre öğrencilerin sosyalleşme düzeylerinin istatistiksel karşılaştırmaları Tablo 2'de verilmiştir. Verilen sonuçlara göre öğrencilerin cinsiyet ve bölümü isteyerek seçip seçmediği sorularının dışında kalan değişkenlerin ortalama sosyalleşme becerisi puanları açısından anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır ($p < 0,05$).

Cinsiyet açısından bakıldığında kadın öğrencilerin sosyalleşme düzeylerinin erkek öğrencilerin sosyalleşme düzeylerinden daha yüksek olduğu görülmüştür. Ayrıca okuduğu bölümü isteyerek seçen kişilerin sosyalleşme düzeylerinin isteyerek seçmeyen kişilere göre istatistiksel açıdan daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 3. Öğrencilerin Okudukları Üniversite ile İlgili Değişkenlere Göre Sosyalleşme Düzeylerinin Karşılaştırılması

#	Hipotez	Grup	N	Ortalama	SD	Test	P	Etki
---	---------	------	---	----------	----	------	---	------

						İstatistiği		Büyüklüğü
H8	Üniversite	19 Mayıs	90	3.917	0.465	6,297	<0.001	0,042
		Amasya	108	4.072	0.386			
		Gaziosmanpaşa	141	3.804	0.448			
		Bülent Ecevit	69	3.882	0.411			
		Kastamonu	108	3.981	0.483			
H9	Bölüm	Antrenörlük	108	3.890	0.418	2,048	0,109	0,013
		BES	264	3.976	0.428			
		Öğretmenliği						
		Rekreasyon	32	3.832	0.501			
H10	Sınıf	Spor	112	3.876	0.508	0,811	0,488	0,005
		Yöneticiliği						
		1. Sınıf	99	3.926	0.417			
		2. Sınıf	120	3.917	0.498			
		3. Sınıf	212	3.958	0.432			
		4. Sınıf	85	3.868	0.466			

Öğrencilerin eğitim gördükleri üniversite ile ilgili değişkenlere göre öğrencilerin sosyalleşme düzeylerinin istatistiksel karşılaştırmaları Tablo 3'te verilmiştir. Verilen sonuçlara göre yalnızca öğrencilerin okudukları bölüme göre ortalama sosyalleşme puanları bakımından anlamlı bir farklılık gözlenmiştir. Diğer değişkenlerin ortalama sosyalleşme becerisi puanları açısından anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır ($p < 0,05$).

Tablo 4. Öğrencilerin Eğitim Gördüğü Üniversite Açısından Post-hoc Karşılaştırması

		Ort. Fark	Sd	t	Cohen'sd	Ptukey
Amasya Üniversitesi	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	0.268	0.057	4.740	0.606	< 0.001
	19 Mayıs Üniversitesi	0.155	0.063	2.460	0.351	0.102
	Kastamonu Üniversitesi	0.091	0.060	1.506	0.205	0.559
	Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi	0.191	0.068	2.797	0.431	0.042
Gaziosmanpaşa Üniversitesi	19 Mayıs Üniversitesi	-0.113	0.060	-1.890	-0.255	0.324
	Kastamonu Üniversitesi	-0.177	0.057	-3.137	-0.401	0.015
	Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi	-0.077	0.065	-1.191	-0.175	0.756
19 Mayıs Üniversitesi	Kastamonu Üniversitesi	-0.065	0.063	-1.024	-0.146	0.844
	Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi	0.035	0.071	0.500	0.080	0.987
Kastamonu Üniversitesi	Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi	0.100	0.068	1.467	0.226	0.584

Tablo 4'te öğrencilerin okuduğu üniversite açısından yapılan karşılaştırmalarda Amasya Üniversitesi ile Gaziosmanpaşa Üniversitesi öğrencileri açısından sosyalleşme düzeylerinde anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir. Bu sonuca göre Amasya Üniversitesi öğrencilerinin ortalama sosyalleşme düzeyleri Gaziosmanpaşa Üniversitesi öğrencilerinden daha yüksektir. Ayrıca Gaziosmanpaşa Üniversitesi öğrencilerinin ortalama sosyalleşme düzeylerinin Kastamonu Üniversitesi öğrencilerinden daha düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 5. Ailevi Değişkenlere Göre Sosyalleşme Düzeylerinin Karşılaştırılması

#	Hipotez	Grup	N	Ortalama	SD	Test İstatistiği	P	Etki Büyüklüğü
---	---------	------	---	----------	----	------------------	---	----------------

H11	Kardeş Sayısı	2 kardeş	158	3.875	0.469	5,477	0,14	0,01
		3 kardeş	168	3.915	0.441			
		4 ve üzeri	164	3.983	0.442			
		Tek çocuğum	26	3.972	0.440			
H12	Anne Eğitim Durumu	Okuryazar değil	31	4.021	0.474	0,41	0,841	0,004
		Okuryazar	38	3.880	0.504			
		İlkokul	185	3.919	0.426			
		Ortaokul	125	3.920	0.454			
		Lise	103	3.927	0.488			
H13	Baba Eğitim Durumu	Üniversite	34	3.967	0.385	7,107	0,311	0,012
		Okuryazar değil	10	4.174	0.295			
		Okuryazar	14	3.950	0.573			
		İlkokul	148	3.927	0.411			
		Ortaokul	126	3.880	0.476			
		Lise	144	3.965	0.445			
H14	Anne Mesleği	Üniversite	63	3.911	0.494	1,768	0,778	0,002
		Lisansüstü	10	3.800	0.442			
		Ev hanımı	397	3.919	0.459			
		İşçi	62	3.986	0.441			
		Memur	20	3.922	0.385			
H15	Baba Mesleği	Emekli	13	3.923	0.282	0,297	0,88	0,002
		Diğer	24	3.928	0.489			
		Çiftçi	38	3.975	0.453			
		Emekli	113	3.931	0.466			
		İşçi	150	3.944	0.464			
H16	İkametgâh	Memur	73	3.902	0.429	1,35	0,258	0,008
		Diğer	141	3.906	0.441			
		Büyükşehir	144	3.924	0.453			
		İlçe	150	3.899	0.420			
		Köy/Kasaba	63	4.030	0.434			
		Şehir	159	3.916	0.481			

Öğrencilerin ailevi değişkenlerine göre sosyalleşme düzeylerinin istatistiksel karşılaştırmaları Tablo 5'te verilmiştir. Verilen sonuçlara göre öğrencilerin ailevi değişkenlerine ortalama sosyalleşme becerisi puanları açısından anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır ($p<0,05$).

TARTIŞMA

Sosyalleşme, bir toplum ya da grubun hayat tarzını benimseme ve aynı zamanda karşılıklı etkileşimi devam ettirme sürecidir. Bu süreçte, topluma ait kalıplaşmış davranışları birey kişiselleştirir ve o topluma ya da gruba ait bir kimlik edinir (Erdimez, 2016). Sosyalleşme sürecinde toplumsal yapı ve bireyin dahil olduğu sistemler de önemli etkiye sahiptir. Toplumda bireyin üstlendiği rol, dahil olduğu sosyal sınıf ve sahip olduğu statünün yanında (Filiz, 2010) ailesi, eğitim kurumları, öğretmenleri, arkadaş çevreleri ve kitle iletişim araçları bireylerin sosyalleşmesinde etkili rol oynamaktadır (Yıldırım ve Bayrak, 2019). Spor da sosyalleşme sürecinde önemli etkileri olan bir unsurdur. Dolayısıyla spor eğitimi alan

kişilerin sosyalleşme sürecini daha etkili bir şekilde yaşayacakları düşünülmektedir (Özdiñç, 2005).

Öğrenciler, yüksek öğrenim kurumu tarafından örgütsel olarak birleştirilmiş bir tür sosyal gençlik kategorisidir (Haleta ve ark., 2021). Üniversite eğitimleri boyunca bir arada etkili iletişim yoluyla sosyalleşebilecekleri gruplar ve ortamlar oluştururlar. Özellikle etkinlikler, müsabakalar ve organizasyonların yoğun olarak gerçekleştiği Spor Bilimleri Fakültelerinde eğitim alan öğrenciler daha çok sosyalleşme olanağı bulurlar.

Ancak öğrencilerin sosyalleşme düzeyleri birçok farklı etmeden etkilenmektedir. Alan yazında öncelikle spor ve spor bilimleri üzerine yapılan çalışmalar incelenmiş ve sosyalleşme düzeyine etki eden temel faktörler tespit edilmiştir. Bu doğrultuda veriler analiz edilerek tespit edilen bulgular üzerinden değerlendirmeler yapılmıştır. Değerlendirme sonucunda ele alınan değişkenlerden cinsiyet, üniversite ve bölümü kendi isteği ile seçip seçmeme durumları dışında öğrencilerin ortalama sosyalleşme puanları bakımından anlamlı farklılık bulunamamıştır.

Araştırmanın ilk bulgusu cinsiyet değişkenine göre öğrencilerin sosyalleşme düzeylerinde istatistiksel açıdan anlamlı farklılık olmasıdır. Buna göre kadın öğrencilerin sosyalleşme düzeyleri erkek öğrencilere göre anlamlı düzeyde yüksektir. Literatürde benzer bulgulara rastlanılan çalışmalar mevcuttur. Ağkurt'un (2018) yaptığı çalışmadan elde edilen bulgulara göre kadın katılımcıların spor ile sosyalleşme düzeylerinin erkek katılımcılara göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Yıldırım ve Caz (2018) tarafından yapılan çalışmada kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre spora dayalı fiziksel aktivite yoluyla daha yüksek sosyalleşme düzeyine sahip olduğu görülmüştür. Yılmaz (2006) yapmış olduğu çalışmada doğa sporlarına katılan kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre doğa sporlarının bireyin sosyalleşmesinde daha olumlu düşünceye sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Tuncel ve Kaya (2019) tarafından yapılan çalışmada, kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla daha yüksek düzeyde sosyalleştiği ve spor yapma durumlarının erkek öğrencilerden fazla olduğu tespit edilmiştir. Araştırmacılar bu sonucu, araştırmayı yaptıkları küçük şehrin belediyesinin kadınlara yönelik spor faaliyetleri (zumba, fitness vs.) düzenleyerek kadınları spor aktivitelerine dahil etmesine bağlamışlardır.

Çalışma bulgularımızın aksine Özdiñç (2005), Çukurova Üniversitesi öğrencileri üzerinde yaptığı çalışmada, sportif aktivitelere katılımda cinsiyete göre bir farklılık olamamasına rağmen tercih edilen spor branşlarında gözle görülür farklılıklar olduğunu tespit etmiştir. Çalışmaya göre kadınlar çoğunlukla bireysel sporları (yürüyüş, yüzme ve koşu)

tercih ederlerken, erkekler takım sporlarını (futbol ve basketbol) seçmektedirler. Bu sonuca göre erkeklerin sporu sosyalleşmek için tercih ermekte oldukları kanısına varılabilir. Albayrak ve Bayrakdaroğlu (2018) tarafından yapılan çalışmada cinsiyet değişkeninin spor-sosyalleşme ve sosyalleşme puanları üzerinde fark oluşturmadığı sonucuna varılmıştır. Toplumsal açıdan her ne kadar sosyalleşme düzeyleri açısından erkeklerin daha yüksek düzeye sahip olabilecekleri kanısı var olsa da çalışma bulgularımızda kadınların sosyalleşme düzeylerinin daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Bu sonucun kadınların güçlü iletişim becerilerine sahip olmalarından dolayı olabileceği gibi, (Aspegren, 1999; Bozkurt ve ark., 2001; Güven ve Akyüz, 2001; Ocak ve Erşen, 2015; Tepeköylü ve ark., 2019) öğrenim gördükleri bölümlerin spor ile ilgili olması dolayısıyla daha fazla etkinlikte bir araya gelebileceklerinden sosyalleşme yetilerinin daha gelişmiş olabileceği de dile getirilebilir.

Çalışmamızın bir diğer bulgusu olan öğrenim gördükleri üniversite değişkenine göre öğrencilerin sosyalleşme düzeylerinde istatistiksel açıdan anlamlı farklılık olduğudur. Amasya Üniversitesi ile Gaziosmanpaşa Üniversitesi öğrencileri arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir. Bu sonuca göre Amasya Üniversitesi öğrencilerinin ortalama sosyalleşme becerisi Gaziosmanpaşa Üniversitesi öğrencilerinden daha yüksektir. Ayrıca Gaziosmanpaşa Üniversitesi öğrencilerinin ortalama sosyalleşme becerisinin Kastamonu Üniversitesi öğrencilerinden daha düşük olduğu görülmektedir. Alan yazın incelendiğinde Şahan (2007) tarafından yapılan çalışmada Gazi Üniversitesi ve Selçuk Üniversitesi arasında spor ve sosyalleşme düzeyleri arasında bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Selçuk Üniversitesi öğrencilerinin Gazi Üniversitesi öğrencilerine göre spor ve sosyalleşme düzeylerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Araştırmacı bu farklılığı yaratan nedenin Selçuk Üniversitesi'nin bir kampüs içerisinde bulunması, kampüs içerisinde yapılan bütün spor aktivitelerinden öğrencilerin haberdar olabilmesi ve aktivitelere katılım gösterirken zaman kaybının olmamasına bağlamıştır.

Erdimez (2016) tarafından yapılan çalışmada da yine sosyalleşme puanı bakımından öğrenim gördükleri üniversite değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir. Buna göre; Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi lehine diğer üniversitelere göre istatistiksel olarak anlamlı fark oluşturduğu sonucuna ulaşılmıştır. Doğan ve ark., (2018) tarafından spor bilimleri fakültesi ve diğer fakültelerin öğrencileri arasında gerçekleştirilen çalışmada ise fakülte farklılıkları bakımından sosyalleşme skorları karşılaştırıldığında istatistiksel açıdan herhangi bir anlamlı fark tespit edilememiştir. Araştırmamız sonucunda öğrenim görülen üniversite değişkeninin anlamlı farklılık ifade

etmesi, üniversite kampüslerinin bulunduğu yerleşim birimleri, sosyal etkinliklerin gerçekleştirilebileceği ortamlara olan mesafe, kampüs içerisinde düzenlenen etkinlikler ve bu etkinliklerden haberdar olma süresi gibi birçok etkene bağlı olabileceği söylenebilir.

Araştırmamızın son bulgusu bölüm tercihleri ile ilgili görüşleri değişkenine verilen yanıtlara göre okuduğu bölümü isteyerek seçen kişilerin sosyalleşme düzeyleri isteyerek seçmeyen kişilere göre istatistiksel açıdan daha yüksek bulunmuştur. Literatür tarandığında bu sonucu destekleyecek ya da farklı sonuçta olan çalışmalara rastlanılmamıştır. Ancak yine de bölüm tercihini isteyerek yapan öğrencilerin mevcut yaşamlarında hali hazırda sosyalleşme yetileri yüksek olan bireyler olduğu dile getirilebilir.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Sonuç olarak spor eğitimi alan üniversite öğrencileri aldıkları eğitim süresince katıldıkları müsabakalar ve antrenmanlar, ilgilendikleri bireysel ve takım sporlarında edindikleri takım arkadaşları, rakipler ve antrenörler, düzenlenen spor etkinlikleri ve organizasyonlar sayesinde birçok sosyal ortama dahil olurlar ve bu sayede sosyalleşme yetileri daha güçlü bir şekilde gelişim gösterir. Bunun için önerilerimiz şu şekilde sıralanabilir:

- Eğitim kurumlarında öğrencilerin sosyalleşebilecekleri etkinlik grupları ve kulüpler açılmalı ve geliştirilmelidir.
- Sosyalleşmeye olanak sağlayabilecek daha fazla sayıda etkinlik, müsabaka ve organizasyonlar düzenlenmelidir. Spora yönelik etkinliklerin üniversitelerde daha düzenli, çeşitli ve yaygın bir şekilde yapılması tavsiye edilebilir.
- Kampüs içerisinde etkinliklerden haberdar olmaya yönelik iyileştirmeler yapılmalıdır.

Bu çalışma yalnızca spor bilimleri alanında eğitim alan öğrencilerle sınırlandırılmıştır. Alana yönelik yapılacak yeni çalışmalarda çalışma grubu değiştirilebilir, yeni fakülteler, bölümler veya yeni değişkenler eklenebilir, farklı bölgelerden üniversiteler örnekleme dahil edilerek bölgesel karşılaştırmalar yapılabilir.

Teşekkür: Bu çalışma esnasında desteklerini esirgemeyen tüm akademisyenlere, araştırma konusunda olanak sağlayan ve izin talebine olumlu yanıt veren tüm üniversitelere ve araştırma örnekleme gönüllü katılım gösteren tüm Spor Bilimleri öğrencilerine teşekkür ederiz.

KAYNAKLAR

- Adamonienė, R. ve Astromskienė, A. (2015). Peculiarities of entrepreneurial socialization expression. *Procedia- Social and Behavioral Sciences*, 213, 890-895. doi: 10.1016/j.sbspro.2015.11.501
- Ağkurt, E. (2018). Üniversite Öğrencilerinde Spora Katılımın Sosyalleşmeye Etkisi. (Yüksek Lisans Tezi). Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Elâzığ.
- Albayrak, A. Y. ve Bayrakdaroglu, Y. (2018). Assessment of socialization and sports-socialization processes of university students studying in different sports branches. *International Journal of Educational Methodology*, 4(2), 95-100.
- Alpay, N. (2021). Sporun yaygınlaşmasının gelişmeye etkileri: bir inceleme. *Bilge Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5 (1), 33-44. doi: 10.47257/busad.958955.
- Aspegren, K. (1999). Teaching and learning communication skills in medicine-a review with quality grading of articles. *Medical Teacher*, 21(6), 565-570.
- Baciu, C. and Baciu, A. (2015). Quality of life and students socialization through sport. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 209, 78-83. doi: 10.1016/j.sbspro.2015.11.260
- Bazic, J. (2018). The social aspects of sport. *Physical Education and Sport Through The Centuries*, 5(1), 49-66. doi:10.2478/spes-2018-0005
- Bozkurt, N., Serin, O. ve Emran, B. (2003). İlköğretim birinci kademe öğretmenlerinin problem çözme, iletişim becerileri ve denetim odağı düzeylerinin karşılaştırmalı olarak incelenmesi. 12. Eğitim Bilimleri Kongresi Bildirileri, Antalya (1373, 1392).
- Cranmer, G. A. (2017). An application of socialization resources theory: collegiate student-athletes' team socialization as a function of their social exchanges with coaches and teammates. *Communication and Sport*, 6(3), 1-19. doi: 10.1177/2167479517714458
- Doğan, E., Yılmaz, A. K., Kabadayi, M. ve Mayda, M. H. (2018). Spor bilimleri öğrencileri ile farklı fakültelerde okuyan öğrencilerin sosyalleşme ve mutluluk düzeylerinin incelenmesi. *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (22), 403-411.
- Erdimez, A. (2016). Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Sporla Sosyalleşme Düzeylerinin Farklı Değişkenlere Göre İncelenmesi (Yüksek Lisans Tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Kahramanmaraş.

- Faul, F., Erdfelder, E., Lang, A.-G., and Buchner, A. (2007). G*Power 3: A flexible statistical poweranalysis program for the social, behavioral, and biomedical sciences. *Behavior Research Methods*, 39, 175-191. doi: 10.3758/bf03193146
- Field, A. (2013). *Discovering Statistics Using SPSS*. Sage Publications.
- Filiz, Z. (2010). Üniversite öğrencilerinin sosyalleşmesinde spora katılımın değerlendirilmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4(3), 192-203.
- Frey, J. H. and Eitzen, D. S. (1991). Sport and society. *Annual Review of Sociology*, 17(1), 503-522. doi: 10.1146/annurev.so.17.080191.002443
- Giddens, A. (2000). *Sociology*. (H. Özel, & G. Cemal, D.) İstanbul: Ayraç Publishing.
- Göksel, A. G. & Yıldız, L. (2021). Üniversite öğrencilerinin bilimsel araştırmaya yönelik tutumları: Spor bilimleri fakültesi örneği. *Eurasian Research in Sport Science*, 6 (1), 1-14.
- Guhin, J., Calarco, J. M. and Miller-Idriss, C. (2021). Whatever happened to socialization? *Annual Review of Sociology*, 47, 109-129. doi: 10.1146/annurev-soc-090320-103012
- Guo, W., & Li, X. (2017). Study on the evaluation and incentive of research ability of physical education teachers — Based on investigation in non-sports colleges and universities in Tianjin. 2017 Chinese Automation Congress (CAC). doi: 10.1109/cac.2017.8243959
- Güven, A. ve Akyüz, M. Y. (2001). Öğretmen adaylarının iletişim ve problem çözme becerilerine ilişkin görüşleri. *Ege Eğitim Dergisi*, 1, 13-22.
- Haleta, Y., Filonenko, O., Ratsul, O., Ratsul, A. and Babenko, T. (2021). The main factors influencing the socialization of students in postpandemic period. *Postmodern Openings*, 12(3), 245-256. doi: 10.18662/po/12.3/338
- Hair, J.F., Black, W.C., Babin, B.J. and Anderson, R.E. (2010). *Multivariate data analysis: a global perspective*. Prentice Hall.
- Hesjedal, M. B. (2022). Socializing scientists into interdisciplinarity by placemaking in a multi-sited research center. *Science, Technology & Human Values*. doi: 10.1177/01622439221100867
- Huang, H.-C., Liu, L.-W., Chang, C.-M., Hsieh, H.-H. and Lu, H.C. (2019). The effects of locus of control, agents of socialization and sport socialization situations on the sports participation of women in Taiwan. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16(10). doi: 10.3390/ijerph16101841

- Humphrey, J. H. (1993). *Sports For Children: A uide for Adults*. Springfield: Charles C. Thomas Publisher.
- Kenyon, G. S. and McPherson, B. O. (1974). An approach to the study of sport socialization. *International Review of Sport Sociology*, 9(1), 127-129. doi: 10.1177/101269027400900109
- Khohanazarova, N. (2022). The essence of socialization of children in preschool educational institutions on the basis of a systematic approach. *World Bulletin of Social Sciences*, 7, 5-7.
- Kuczynski, L. and De Mol, J. (2015). Dialectal models of socialization. W. Overton, P. C. Molenaar, & R. M. Lerner içinde, *Handbook of Child Psychology and Developmental Science; Theory and Method* (s. 323-369). Hoboken, New Jersey: John Wiley & Sons Inc.
- Moreland, R. L. and Levine, J. M. (1982). Socialization in small groups: temporal changes in individual- group relations. *Advances in Experimental Social Psychology*, 15, 137-192. doi: 10.1016/S0065-2601(08)60297-X
- Ocak, G. ve Erşen, Z.B. (2015). Öğretmen adaylarının iletişim becerileri algılarının incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33, 1-19.
- O'Leary, N. (2019). Teacher socialization in physical education: new perspectives. *Sport, Education and Society*, 24(6), 668-671. doi:10.1080/13573322.2019.1618105
- Özdiñç, Ö. (2005). Çukurova üniversitesi öğrencilerinin sporun ve spora katılımın sosyalleşmeyle ilişkisi üzerine görüşleri. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 77-84.
- Rahmati, M. M., Alikhah, F., Shadmanfaat, S. M. and Kabiri, S. (2018). Sociological study of sport participation process based on symbolic interaction approach. *Research on Educational Sport*, 6(15), 223-246. doi: 10.22089/res.2017.4245.1307
- Sadeghi, A. and Einoky, S. (2021). Relationship between psychological hardiness and resilience with mental health in athlete students in the guilan unit of university of applied Science and Technology. *Sociology Mind*, 11(1), 10-24. doi: 10.4236/sm.2021.111002
- Saracaloğlu, A. S. (2005). Beden eğitimi öğretmeni adaylarının araştırmaya yönelik tutumları ve deneyimleri ile araştırma başarıları arasındaki ilişki. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 10 (4) , 13-32

- Schulenkorf, N. (2012). Sustainable community development through sport and events: a conceptual framework for sport-for-development projects. *Sport Management Review*, 15(1), 1-12. doi: 10.1016/j.smr.2011.06.001
- Silvas, A. and Maior, P. (2014). Education and socialization through communication. 2nd International Conference on Globalization, Intercultural Dialogue and National Identity (s. 128-133). Tirgu Mures: Multidisciplinary Perspectives.
- Şahan, H. (2007). Üniversite Öğrencilerinin Sosyalleşme Sürecinde Spor Aktivitelerinin Rolü. (Doktora Tezi). Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Anabilim Dalı, Konya.
- Şencan, H. (2005). Güvenilirlik ve Geçerlilik. Hüner Şencan.
- Tabachnik, B. G., & Fidell, L. S. (2012). *Using Multivariate Statistics* (6. Ed). US: Pearson.
- Tepeköylü, Ö., Soytürk, M. ve Çamlıyer, H. (2019). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu (BESYO) öğrencilerinin iletişim beceri algılarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 83, 115-124.
- Templin, T. J. and Richards, K. A. (2014). C. H. McCloy lecture: reflections on socialization into physical education: an intergenerational perspective. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 85(4), 431-445. doi: 10.1080/02701367.2014.964635
- Tuncel, S. ve Kaya, B. (2019). Spor yapan ve yapmayan üniversite öğrencilerinin sosyalleşme düzeylerinin incelenmesi (Ahi Evran Üniversitesi Örneği). *Spor Eğitim Dergisi*, 3(3), 20-31.
- Yıldırım, M. ve Caz, Ç. (2018). Analysis of socialization situations via sport-based physical activity among students at a school of physical education and sports. *European Journal of Educational Research*, 7(4), 999-1010.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. (5. basım). Seçkin Yayınları.
- Yılmaz, B. (2006). Doğa Sporlarına Katılımın Sosyal Bütünleşmeye Etkisi. (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Ankara.